

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski (sprawozdawca)

Ławnik SN Mariusz Wilczyński

Protokolant Kamila Zacharz

przy udziale SSO P. B. - Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w K. oraz adwokata H. M. - obrońcy obwinionej X. Y. – sędziego Sądu Rejonowego w W. w stanie spoczynku,
po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej 24 października 2025 r., odwołania obrońcy obwinionej sędzi Sądu Rejonowego w W. w stanie spoczynku X. Y. od wyroku Sądu Najwyższego z 5 marca 2025 r., sygn. akt I ZSK 4/22, w sprawie obwinionej X. Y. – sędzi Sądu Rejonowego w W. w stanie spoczynku, obwinionej o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 pkt 5 usp w zw. z art. 104 § 3 usp,

orzeka:

- I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
- II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata H. M. – Kancelaria Adwokacka w W1., kwotę 1476 zł (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć złotych), w tym 23% VAT, tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu obwinionej X. Y. – sędziego Sądu Rejonowego w W. w stanie spoczynku w postępowaniu

dyscyplinarnym przed Sądem Najwyższym;

III. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

Zbigniew Korzeniowski

Marek Motuk

Mariusz Wilczyński

UZASADNIENIE

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w K. wystąpił wnioskiem z 24 stycznia 2019 r. do Sądu Najwyższego o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej, sygn. akt [...], przeciwko sędzi Sądu Rejonowego w W. w stanie spoczynku X. Y., obwinionej o to, że:

w okresie nie później niż od dnia 2 listopada 2015 r. do dnia 16 lipca 2018 r. jako sędzia w stanie spoczynku uchybiła godności urzędu sędziego w ten sposób, że posiadając środki finansowe celowo unikała realizacji postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie o sygn. akt [...], a ponadto w celu udaremnienia wykonania wymienionego postanowienia Sądu Rejonowego w W.:

I. w dniu 1 marca 2016 r., przed G. M. - notariuszem w W., zawarła ze swoją córką K. W. umowę darowizny (sporządzoną w formie aktu notarialnego zarejestrowanego w repertorium „A” numer [...]), na mocy której darowała swojej córce K. W. działkę gruntu o obszarze 0,0530 ha zabudowaną domem mieszkalnym o kubaturze 807,92 m³, położoną w W. przy ul. [...] (opisaną w księdze wieczystej nr [...]), przez co uszczupliła zaspokojenie swojego wierzyciela I. M. i tym samym dopuściła się występku z art. 300 § 2 k.k.;

II. w dniu 9 listopada 2017 r., przed G. M. - notariuszem w W., zawarła ze swoją córką K. W. ugodę (sporządzoną w formie aktu notarialnego zarejestrowanego w repertorium „A” numer [...]), na mocy której ustaliła wysokość zobowiązań alimentacyjnych wobec wymienionej córki na kwotę 3.500 zł, przez co uszczupliła zaspokojenie swojego wierzyciela I. M. i tym samym dopuściła się występku z art. 300 § 2 k.k., co jest sprzeczne z obowiązkiem unikania wszystkiego, co mogłoby przynieść ujmę godności sędziego, wynikającym z art. 104 § 1 usp i art. 66 usp, tj. popełnienie przewinienia służbowego z art. 107 § 1 usp w zw. z art. 104 § 3 usp.

Sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt I DSK 2/19, a następnie pod sygn. I DSI 4/21.

Następnie prokurator Prokuratury Okręgowej w S. wystąpił do Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego z wnioskiem z 1 sierpnia 2019 r., w którym wnioskował o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Rejonowego w W. w stanie spoczynku X. Y., za czyn z art. 300 § 2 k.k.

Wniosek ten został zarejestrowany w Sądzie Najwyższym Izbie Dyscyplinarnej, pod sygn. akt I DO 56/19, a następnie postanowieniem z 3 września 2019 r. Sąd Najwyższy stwierdził swoją niewłaściwość i sprawę przekazał do rozpoznania Sądowi Dyscyplinarnemu przy Sądzie Apelacyjnym w [...].

W dalszej kolejności uchwałą Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w S. z 17 grudnia 2019 r., sygn. akt [...], uwzględniono wniosek Prokuratora Okręgowego w S. z 1 sierpnia 2019 r. i wyrażono zgodę na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X. Y. - sędziego Sądu Rejonowego w W. w stanie spoczynku, podejrzewaną o wymienione w tym wniosku czyny z art. 300 § 2 k.k., polegające na tym, że:

I. w dniu 9 listopada 2017 r. w W., w celu udaremnienia wykonania postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 22 kwietnia 2013 r., sygn. akt [...], na mocy którego zasądzono na rzecz I. M. kwotę 76.607,27 zł, uszczupliła zaspokojenie wierzyciela w ten sposób, że rzeczywiście obciążono składniki majątku dłużnika, co najmniej zagrożone zajęciem poprzez podwyższenie na mocy ugody zawartej w formie aktu notarialnego nr Rep. A numer [...] renty alimentacyjnej do wysokości 3.500 zł miesięcznie, uprzednio ustalonej na mocy ugody zawartej w formie aktu notarialnego z dnia 30 stycznia 2015 r. numer Rep. A nr [...] na kwotę 3.200 zł oraz na mocy ugody zatwierdzonej przez Sąd Rejonowy w P. postanowieniem z dnia 13 lipca 2007 r., sygn. akt [...] na kwotę 2.500 zł miesięcznie, czym działano na szkodę I. M., tj. o czyn z art. 300 § 2 k.k.;

II. w dniu 1 marca 2016 r. w W., w celu udaremnienia wykonania postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 22 kwietnia 2013 r., sygn. akt [...], na mocy którego zasądzono na rzecz I. M. kwotę 76.607,27 zł, uszczupliła zaspokojenie wierzyciela poprzez darowiznę, w drodze umowy darowizny sporządzonej w formie aktu notarialnego numer Rep. A nr [...] składnika majątku w postaci nieruchomości stanowiącej działkę gruntu o obszarze 0,0530 ha, zabudowanej domem

mieszkalnym o kubaturze 807,92 m³ położonej w W. przy ul. [...], opisanej w księdze wieczystej nr [...], czym działano na szkodę I. M., tj. o czyn z art. 300 § 2 k.k.

W dalszej kolejności Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym w [...] uchwałą z 19 grudnia 2019 r., sygn. akt [...], obniżył wysokość uposażenia X. Y. - sędziego Sądu Rejonowego w W. w stanie spoczynku, o 25% na czas trwania postępowania dyscyplinarnego prowadzonego przez Sąd Najwyższy.

Z dniem wejścia w życie ustawy z 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw, w strukturze Sądu Najwyższego została zniesiona Izba Dyscyplinarna oraz została utworzona Izba Odpowiedzialności Zawodowej, która przejęła sprawy wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie tej ustawy należące do właściwości Izby Dyscyplinarnej (por. art. 8 ust. 1 i ust. 2 ustawy z 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw). Przedmiotowa sprawa zarejestrowana w Izbie Dyscyplinarnej pod sygn. akt I DSK 4/21 została zarejestrowana w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. akt I ZSK 4/22.

Wyrokiem wydanym w sprawie o sygn. akt I ZSK 4/22 Sąd Najwyższy uznał obwinioną X. Y. - sędziego Sądu Rejonowego w W. w stanie spoczynku za winną popełnienia zarzucanego jej przewinienia dyscyplinarnego, przyjmując, iż wyczerpuje ono jednocześnie znamiona przestępstwa z art. 300 § 2 k.k., tj. przewinienia określonego w art. 107 § 1 pkt 5 usp w zw. z art. 104 § 2 usp, przez co uchybiła godności urzędu sędziego, i za ten czyn na podstawie art. 104 § 3 pkt 3 usp wymierzył jej karę dyscyplinarną zawieszenia podwyższenia uposażenia, o którym mowa w art. 100 § 3 usp, na okres 2 lat. Ponadto Sąd Najwyższy zasądził na rzecz obrońcy obwinionej wynagrodzenie za obronę z urzędu zaś kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Sąd Najwyższy, orzekając jako Sąd dyscyplinarny I instancji, ustalił następujący stan faktyczny:

Obwiniona X. Y. jest sędzią w Sądzie Rejonowego w W. w stanie spoczynku. Obowiązki sędziego pełniła od 1 lipca 1983 r. do czasu przejścia w stan spoczynku.

Obwiniona X. Y. 26 czerwca 1999 r. zawarła związek małżeński z I. M. Małżeństwo zostało rozwiązane przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z 14 grudnia 2006 r., sygn. akt [...]. Przed rozwiązaniem małżeństwa, wyrokiem z 6

lipca 2006 r., sygn. akt [...] Sąd Rejonowy w W. ustanowił rozdzielność majątkową pomiędzy stronami od 6 listopada 2004 r.

W trakcie trwania małżeństwa obwiniona X. Y. i I. M. postanowili nabyć nieruchomość, w której zamierzali zaadaptować część pomieszczenia na gabinet lekarski. W tym celu 7 września 1999 r. obwiniona X. Y. zawarła umowę zamiany, sporządzoną w formie aktu notarialnego nr Rep. A nr [...] w Kancelarii Notarialnej w W., na mocy której nabyła nieruchomość stanowiącą działkę gruntu nr [...] o obszarze 530 m², zabudowaną budynkiem mieszkalnym o powierzchni 807,92 m³ położoną w W. przy ul. [...], dla której Sąd Rejonowy w W. [...] Wydział Ksiąg Wieczystych prowadził księgę wieczystą nr [...] w zamian za spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego o powierzchni użytkowej 59,43 m² oraz spółdzielcze własnościowe prawo do garażu samochodowego nr [...] o powierzchni 16,70 m² z zobowiązaniem dopłaty kwoty 35.000 zł.

Ograniczone prawa do powyższych nieruchomości stanowił majątek osobisty obwinionej X. Y., nabyty przed zawarciem związku małżeńskiego. Nieruchomość położona w W. przy ul. [...] została nabyta do majątku osobistego obwinionej X. Y.

I. M. i obwiniona X. Y. wspólnie zaciągnęły kredyt w B. celem m.in. remontu i przebudowy przedmiotowego budynku. Na wniosek I. M. 25 sierpnia 1999 r. została wydana decyzja Burmistrza Miasta W. o ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, polegająca na wykonaniu w budynku wiatrołapu, dobudowaniu tarasu z podpiwniczeniem oraz nadbudowie o dach stromy. W dniu 28 września 1999 r. I. M. zawarł umowę z R. G., na podstawie której miał on wykonać prace remontowe, rozbudowy i przebudowy budynku położonego przy ul. [...] w W.

Prace zrealizowane przez R. G. zostały wykonane częściowo wadliwie. Wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z 12 lipca 2006 r., sygn. akt [...], zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z 11 kwietnia 2007 r., sygn. akt [...], zasądzono solidarnie od obwinionej X. Y. i I. M. na rzecz R. G. kwotę 37.481,25 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 29 października 2000 r. oraz kwotę 4.418,43 zł tytułem kosztów procesu poniesionych przez R. G. Celem wyegzekwowania należności R. G. złożył u Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w D. wniosek o wszczęcie egzekucji.

W toku postępowania egzekucyjnego obwiniona X. Y. wносиła o wtrzymanie czynności komornika do czasu rozpatrzenia przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, wskazując przy tym, że głównym dłużnikiem jest I. M. Wniosek ten został oddalony.

W toku egzekucji okazało się, że z mocy ugody zawartej 13 lipca 2007 r. przed Sądem Rejonowym w P., w sprawie o sygn. akt [...], obwiniona X. Y. zobowiązała się płacić tytułem alimentów na rzecz córki K. W. kwotę 2.500 zł miesięcznie. Ponadto K. W. złożyła sprzeciw co do zajęcia przez komornika sądowego nieruchomości położonej w W. przy ul. [...]. Uzasadniając sprzeciw wskazała, że nieruchomość faktycznie jest jej własnością, stąd też 17 grudnia 2007 r. wniosła powództwo o ustalenie prawa własności nieruchomości. Postępowanie w zakresie powództwa K. W. toczyło się przed Sądem Okręgowym w K. i postanowieniem z 2 września 2009 r., sygn. akt [...], zostało umorzone na skutek uprzedniego zawieszenia na zgodny wniosek stron wobec braku wniosku o jego podjęcie. Egzekucja okazała się skuteczna i wyegzekwowano od I. M. kwotę 121.042,70 zł, zaś od obwinionej X. Y. kwotę 34.197,95 zł.

W dniu 5 grudnia 2007 r. I. M. spowodował wypadek samochodowy, w którym obrażenia ciała odniosła obwiniona X. Y. Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z 8 sierpnia 2007 r., sygn. akt [...], uznał I. M. za winnego popełnienia czynu z art. 177 § 2 k.k. Od powyższego wyroku prokurator i obwiniona X. Y. złożyli apelację.

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z 20 listopada 2007 r., sygn. akt [...], zasądził od I. M. na rzecz obwinionej X. Y. kwotę 10.000 zł tytułem nawiazki. I. M. spłacił nawiazkę w ratach po 100 zł, co najmniej w kwocie 9.300 zł. Obwiniona X. Y. w pozwie z 2 lutego 2008 r. przeciwko I. M. żądała zapłaty kwoty 80.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz renty w kwocie 1.500 zł miesięczne.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z 27 maja 2013 r., sygn. akt [...], zasądzono od I. M. na rzecz obwinionej X. Y. kwotę 9.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami ustawowymi od 1 maja 2008 r. do dnia zapłaty oraz rentę w wysokości 300 zł miesięcznie, poczynając od 1 maja 2008 r. Ponadto zasądzono od I. M. na rzecz obwinionej X. Y. kwotę 4.017 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Pozwem z 3 grudnia 2007 r. I. M. wniósł o zasądzenie od obwinionej X. Y. kwoty 241.042,69 zł tytułem zwrotu nakładów poczynionych z własnego majątku odrębnego na majątek odrębny byłej żony, tj. na dom jednorodzinny położony w W.

przy ul. [...]. Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z 20 maja 2009 r., sygn. akt [...], oddalił powództwo I. M.

Natomiast wnioskiem z 4 stycznia 2010 r. pełnomocnik I. M. wniósł o podział majątku wspólnego. Sąd Rejonowy w W. postanowieniem z 22 kwietnia 2013 r., sygn. akt [...], dokonał podziału majątku wspólnego byłych małżonków - obwinionej X. Y. oraz I. M. i zasądził od obwinionej X. Y. na rzecz I. M. kwotę 76.607 zł.

Od powyższego postanowienia obwiniona X. Y. złożyła apelację, którą Sąd Okręgowy w K. postanowieniem z 22 października 2013 r., sygn. akt [...], oddalił. Obwiniona X. Y. złożyła również skargę o wznowienie postępowania odrzuconą postanowieniem Sądu Okręgowego w K. z 21 listopada 2014 r., sygn. akt [...].

Następnie, Sąd Najwyższy postanowieniem z 16 września 2015 r., sygn. akt [...] odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej obwinionej X. Y. od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z 22 października 2013 r., sygn. akt [...] oraz postanowieniem z 9 grudnia 2015 r. w sprawie o sygn. akt [...] oddalił zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego w K. z 21 listopada 2014 r., sygn. akt [...].

Z wniosku pełnomocnika I. M. z 6 lipca 2016 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w O. w sprawie o sygn. akt [...] wszczął egzekucję na podstawie tytułu wykonawczego w postaci postanowienia Sądu Rejonowego w W. z 22 kwietnia 2013 r., sygn. akt [...]. We wniosku egzekucyjnym pełnomocnik I. M. wniósł o prowadzenie egzekucji z rachunków bankowych należących do obwinionej X. Y., zaś w przypadku bezskuteczności egzekucji z rachunków bankowych, o wszczęcie egzekucji z ruchomości znajdujących się w miejscu zamieszkania, wierzytelności dłużnika i świadczenia emerytalnego oraz nieruchomości.

W toku egzekucji 20 lipca 2016 r. obwiniona X. Y. oświadczyła, że nie jest właścicielem domu położonego przy ul. [...] w W. Po wyegzekwowaniu kwoty 7.521,22 zł postępowanie egzekucyjne zostało w dniu 4 maja 2017 r. przekazane Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w D. celem dalszego jego prowadzenia i w postępowaniu egzekucyjnym o sygn. akt [...] na 3 grudnia 2020 r. wyegzekwowano kwotę 22.714,25 zł. Egzekucja była prowadzona z renty przyznanej obwinionej X. Y. przez ZUS od 1 grudnia 1992 r. z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową w wysokości 1.371,97 zł brutto wraz z dodatkiem pielęgnacyjnym w kwocie 222,01 zł. Ponadto egzekucja była prowadzona z

uposażenia obwinionej X. Y. jako sędziego w stanie spoczynku, które wynosi 6.679,91 zł netto.

W maju 2019 r. na rzecz I. M. wyegzekwowano odpowiednio z renty obwinionej X. Y. kwotę 305,89 zł, zaś z uposażenia jako sędziego w stanie spoczynku kwotę 255,56 zł. Przy czym egzekucję z renty obwinionej X. Y. skierowano jeszcze w trzech innych postępowaniach egzekucyjnych. Natomiast egzekucja z uposażenia obwinionej X. Y. jako sędziego w stanie spoczynku podlegała ograniczeniu z uwagi na jej zobowiązania do alimentacji na rzecz córki K. W. Bowiem na mocy ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w P. 13 lipca 2007 r., w sprawie o sygn. akt [...], obwiniona X. Y. zobowiązała się płacić tytułem alimentów na rzecz córki K. W. 2.500 zł miesięcznie.

W pozwie z 8 maja 2007 r. złożonym przeciwko obwinionej X. Y., K. W. wskazała, że matka rozwiodła się z mężem, który bez jej wiedzy pozaciągał wysokie zobowiązania pieniężne. Długami tymi solidarnie została obciążona również jej matka, przy czym egzekucja tych długów z dochodów jej matki może pozbawić jej środków na zaspokojenie potrzeb życiowych. Na dzień zawarcia ugody K. W. miała 25 lat i była studentką IV roku [...] w P. oraz studentką II roku [...] w P. Do 1 lutego 2007 r. otrzymywała rentę rodzinną wysokości 1.066,64 zł.

Następnie obwiniona X. Y. i K. W. zawarły przed notariuszem w Kancelarii Notarialnej w W. 30 stycznia 2015 r. (Rep. A nr [...]) ugodę, na mocy której obwiniona X. Y. zobowiązała się płacić na rzecz swojej córki w miejsce renty alimentacyjnej ustalonej ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w P. 13 lipca 2007 r. w sprawie o sygn. akt [...], podwyższoną rentę alimentacyjną w kwotach po 3.200 zł miesięcznie, poczynając od lutego 2015 r.

Następnie na mocy ugody przed notariuszem w Kancelarii Notarialnej w W. 9 listopada 2017 r. (Rep. A nr [...]), obwiniona X. Y. oraz jej córka K. W. zmieniły zawartą ugodę 30 stycznia 2015 r. i obwiniona X. Y. zobowiązała się płacić na rzecz córki rentę alimentacyjną w kwocie 3.500 zł miesięcznie, poczynając od listopada 2017 r.

W okresie od 2 listopada 2015 r. do 15 stycznia 2018 r. K. W. była zatrudniona na stanowisku asystenta sędziego w Sądzie Rejonowym w W. Z kolei 1 marca 2016 r. X. Y. w drodze umowy darowizny sporządzonej w formie aktu notarialnego (rep A nr

[...]) darowała na rzecz K. W. nieruchomość, stanowiącą działkę gruntu o obszarze 0,0530 ha, zabudowaną domem mieszkalnym o kubaturze 807,92 m³, położoną w W. przy ul. [...], opisaną w księdze wieczystej nr [...].

Z wniosku I. M. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w D. prowadził jeszcze dwa postępowanie egzekucyjne przeciwko X. Y. w sprawach o sygn. akt [...] i [...], które okazały się skuteczne.

Pozwem z 13 listopada 2018 r. obwiniona X. Y. wniosła o zasądzenie od I. M. kwoty 62.000 zł tytułem zwrotu poniesionych kosztów rozbiórki samowoli budowlanej na nieruchomości zabudowanej położonej w W. przy ul. [...]. Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z 30 października 2019 r., sygn. akt [...], oddalono powództwo obwinionej X. Y.

Obwiniona X. Y. złożyła u Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w D. wniosek o wszczęcie egzekucji na podstawie tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Okręgowego w K. z 27 maja 2013 r., sygn. akt [...], i wyegzekwowania kwoty 68.382,98 zł. Komornik sądowy prowadził egzekucję od lipca 2022 r. do 22 maja 2023 r. i wyegzekwował kwotę 30.064,71 zł. Pełnomocnik I. M. złożył zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa i w tym zakresie prowadzone jest postępowanie przygotowawcze w sprawie złożenia u Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w D. wniosku o wszczęcie egzekucji i prowadzenie egzekucji przeciwko I. M. w celu uzyskania nienależnej korzyści w kwocie 68.382,98 zł w sytuacji gdy kwota ta, zasądzona wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z 27 maja 2013 r. w sprawie o sygn. akt [...] zaopatrzonym w klauzulę wykonalności z 17 maja 2022 r., została wypłacana przez firmę ubezpieczeniową, wobec czego X. Y. została zaspokojona, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.

K. W. 22 marca 2023 r. zawarła z I. M. ugodę w sprawie przystąpienia do długu. W ugodzie zawarto oświadczenie I. M., że obwiniona X. Y. jest mu winna kwotę 42.926,42 zł z tytułu spłaty zasądzonej prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w W. z 22 kwietnia 2013 r., w sprawie o sygn. akt [...]. K. W. oświadczyła, że przystąpiła do długu w zakresie należności głównej i zobowiązała się spłacić w następujący sposób, kwotę 30.000 zł w terminie trzech dni od zawarcia ugody, zaś pozostałą kwotę 12.926,42 zł w 13 miesięcznych ratach, przy ustaleniu 12 rat na

kwotę po 1.000 zł oraz 1 ratę na kwotę 926,42 zł. W dniu 23 marca 2023 r. K. W. wpłaciła kwotę 3.000 zł na rzecz I. M.

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z 28 czerwca 2023 r., sygn. akt [...], postępowanie karne wobec X. Y. warunkowo umorzył na okres dwóch lat próby odnośnie dwóch zarzucanych jej przestępstw, a mianowicie, że:

I. w dniu 9 listopada 2017 r. w W., w celu udaremnienia wykonania postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 22 kwietnia 2013 r., sygn. akt [...], na mocy którego zasądzono na rzecz I. M. kwotę 76.607,27 zł, uszczupliła zaspokojenie wierzyciela w ten sposób, że rzeczywiście obciążono składniki majątku dłużnika, co najmniej zagrożone zajęciem poprzez podwyższenie na mocy ugody zawartej w formie aktu notarialnego nr Rep. A numer [...] renty alimentacyjnej do wysokości 3.500 zł miesięcznie, uprzednio ustalonej na mocy ugody zawartej w formie aktu notarialnego z dnia 30 stycznia 2015 r. numer Rep. A nr [...] na kwotę 3.200 zł oraz na mocy ugody zatwierdzonej przez Sąd Rejonowy w P. postanowieniem z dnia 13 lipca 2007 r., sygn. akt [...] na kwotę 2.500 zł miesięcznie, czym działano na szkodę I. M., tj. przestępstwa z art. 300 § 2 k.k.;

II. w dniu 1 marca 2016 r. w W., w celu udaremnienia wykonania postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 22 kwietnia 2013 r., sygn. akt [...], na mocy którego zasądzono na rzecz I. M. kwotę 76.607,27 zł, uszczupliła zaspokojenie wierzyciela poprzez darowiznę, w drodze umowy darowizny sporządzonej w formie aktu notarialnego numer Rep. A nr [...] składnika majątku w postaci nieruchomości stanowiącej działkę gruntu o obszarze 0,0530 ha, zabudowanej domem mieszkalnym o kubaturze 807,92 m.sześc. położonej w W. przy ul. [...], opisanej w księdze wieczystej nr [...], czym działano na szkodę I. M., tj. przestępstwa z art. 300 § 2 k.k.

Wyrok ten został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z 29 listopada 2023 r. w sprawie o sygn. akt [...].

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z 28 czerwca 2023 r., sygn. akt [...], uznał X. Y. za winną popełnienia zarzucanych jej dwóch przestępstw z art. 300 § 2 k.k. i postępowanie karne warunkowo umorzył na okres dwóch lat próby oraz orzekł świadczenie pieniężne w kwocie 1.500 zł na rzecz Funduszu Pomocy

Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej, zasądził od niej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 993,02 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania wraz z opłatą.

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z 29 listopada 2023 r., sygn. akt [...], utrzymał w mocy zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w W. z 28 czerwca 2023 r., sygn. akt [...], zwolnił X. Y. i I. M. w całości od obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, w tym od opłat.

Stan faktyczny Sąd Najwyższy orzekający w I instancji, ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych: w aktach sprawy [...] i załączniku nr [...] ([...]); w aktach sprawy o sygn. I ZSK 4/22.

Odwołanie od wyroku Sądu Najwyższego Izby Odpowiedzialności Zawodowej z 5 marca 2025 r., w sprawie o sygn. akt I ZSK 4/22, wniósł pismem z 7 kwietnia 2025 r., obrońca obwinionej adw. H. M., który zaskarżył wyrok Sądu Najwyższego w całości na korzyść obwinionej.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. obrazę przepisu postępowania mającą wpływ na treść wyroku, a mianowicie naruszenie 8 k.p.k. poprzez zaniechanie dokonania własnych ustaleń w sprawie, co w konsekwencji skutkowało wydaniem wyroku uznającego obwinioną X. Y. winną popełnienia zarzucanego jej przewinienia dyscyplinarnego, podczas gdy sąd powinien samodzielnie rozstrzygać zagadnienia faktyczne i prawne nie będąc związanym rozstrzygnięciem innego sądu lub organu, co skutkowało orzeczeniem, że obwiniona popełniła przypisane jej przewinienie dyscyplinarne;
2. z ostrożności procesowej zaskarżonemu wyrokowi, w przypadku nieuwzględnienia zarzutu - jako zarzut ewentualny - zarzucił w oparciu o postanowienia art. 427 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k. w zw. z art 128 usp obrazę przepisu postępowania mającą wpływ na treść wyroku, a mianowicie naruszenie 7 k.p.k. w zw. z art 128 usp w ten sposób, że Sąd meriti naruszając zasady doświadczenia życiowego orzekł karę dyscyplinarną zawieszenia podwyższenia uposażenia, o którym mowa w art. 100 § 3 usp na okres dwóch lat (a więc karę co do surowości oznaczonej jako przedostatnia w katalogu kar), nadał nadmierną wagę okolicznościom obciążającym a nie uwzględnił we właściwy sposób istotnych, choć dostrzeżonych częściowo przez Sąd I instancji, okoliczności przemawiających na korzyść obwinionej, takich jak w szczególności możliwość

splaty wzajemnych wierzytelności przysługujących obwinionej i Panu I. M. w drodze cesji, charakteru i specyfiki relacji obwinionej z I. M. po ich rozwodzie, jak również długości trwania postępowania dyscyplinarnego zainicjowanego w roku 2019 a de facto zakończonego nieprawomocnym rozstrzygnięciem dopiero w roku 2025, wieku obwinionej i jej stanu zdrowia, co doprowadziło w realiach tej sprawy do orzeczenia kary rażąco niewspółmiernej co do rodzaju i wymiaru, pomimo że wymierzając karę łagodniejszą, cele kary zostałyby osiągnięte.

Podnosząc te zarzuty skarżący wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego w całości wyroku i uniewinnienie obwinionej X. Y. sędziego Sądu Rejonowego w W. w stanie spoczynku lub uchylenie zaskarżonego wyroku i skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji a w przypadku nieuwzględnienia zarzutu odwołania i uwzględnienia zarzutu ewentualnego wniósł o zmianę wyroku i orzeczenie kary dyscyplinarnej łagodniejszej co do rodzaju i wymiaru kary;
2. zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu H. M. kosztów pomocy prawnej udzielonej obwinionej z urzędu w postępowaniu przed Sądem Odwoławczym, która nie została opłacona w całości ani w części.

Pismem z 17 kwietnia 2025 r. stanowiącym odpowiedź na odwołanie, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w K. wniósł o nieuwzględnienie odwołania oraz utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w K. podkreślił, że prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z 28 czerwca 2023 r. (sygn. akt [...]), utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z 29 listopada 2023 r. (sygn. akt [...]) ustalono, że sędzia X. Y. dopuściła się popełnienia występku z art. 300 § 2 k.k. tożsamy z zarzuconymi jej w niniejszym postępowaniu dyscyplinarnym, co skutkowało warunkowym umorzeniem prowadzonego wobec niej postępowania karnego. Sąd powszechny w przewidzianej procedurze w sposób skuteczny *erga omnes* ustalił zatem fakt popełnienia przez X. Y. przestępstwa. Rzeczą Sądu Dyscyplinarnego pozostawało ustalenie czy zachowanie to jednocześnie stanowiło przewinienie dyscyplinarne z art. 107 § 1 usp w zw. z art. 104 § 3 usp

Wskazał, że o winie i sprawstwie obwinionej świadczą także dokumenty zgromadzone w sprawie. Wynika z nich, że prawomocnym postanowieniem

z 22 kwietnia 2013 r. (sygn. akt [...]) Sąd Rejonowy w W. dokonał podziału majątku wspólnego X. Y. i I. M. w ten sposób, że - między innymi - zasądził od X. Y. na rzecz I. M. 76.607,27 zł wraz z odsetkami. X. Y. nie wykonywała jednak dobrowolnie nałożonego na nią świadczenia, a prowadzona przeciwko niej egzekucja nie pozwalała na zaspokojenie wierzyciela, gdyż w tym samym realizowała ona obowiązek alimentacyjny na rzecz pełnoletniej córki K. W., wynikający z ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w P. 13 lipca 2007 r. (sygn. akt [...]). X. Y. nie miała też jakichkolwiek podstaw do potrącania swoich wierzytelności względem wierzyciela, gdyż zostały w całości spłacone. Okoliczności te potwierdził już Sąd Najwyższy w uchwale z 30 stycznia 2025 r. (sygn. akt I ZI 73/24). Prawomocnym wyrokiem z 30 października 2019 r. Sąd Rejonowy w S. (sygn. akt [...]) oddalił zaś powództwo X. Y. przeciwko I. M. o zapłatę 62.000,00 zł tytułem zwrotu kosztu rozbiórki postawionych na jej nieruchomości gabinetów lekarskich, wytoczone dopiero po przedstawieniu jej zarzutów dyscyplinarnych. Apelacja obwinionej od tego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z 24 czerwca 2020 r. (sygn. akt [...]).

W ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego okoliczności te jasno świadczą o tym, że sędzia X. Y. miała pełną świadomość swojego zadłużenia wobec I. M. oraz braku jakichkolwiek przysługujących jej należności, które mogłaby z tym zadłużeniem potrącić. Jej wyjaśnienia w tym przedmiocie w sposób oczywisty nie polegają na prawdzie i stanowią jedynie przejaw przyjętej przez nią linii obrony.

Bezspornym zdaniem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego jest również to, że 9 listopada 2017 r., przed G. M. - notariuszem w W., X. Y. zawarła ze swoją pełnoletnią córką K. W. ugodę (rep. „A” nr [...]), na mocy której ustaliła wysokość zobowiązań alimentacyjnych wobec wymienionej córki, podwyższając je do kwoty 3.500,00 zł, pomimo tego, że K. W. była wówczas zatrudniona w Sądzie Rejonowym w W. na stanowisku asystenta sędziego i osiągała z tego tytułu dochody. Wcześniej, 1 marca 2016 r., zawarła przed tym samym notariuszem również z K. W. umowę darowizny (rep. „A” nr [...]), w której darowała córce K. W. zabudowaną działkę gruntu położoną w W. przy ul. [...] (nr księgi wieczystej [...]).

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego uznał, że obwiniona sędzia w celu udaremnienia wykonania orzeczenia sądu udaremniała zaspokojenie swojego

wierzyciela przez to, że darowała oraz obciążyła składniki swojego majątku zagrożone zajęciem. Orzeczenie Sądu Rejonowego w W. z 22 kwietnia 2013 r. było już bowiem prawomocne i wykonalne a bez znaczenia pozostawał fakt, że I. M. w tym czasie nie wszczął jeszcze przeciwko X. Y. postępowania egzekucyjnego.

W ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego chybionym jest również zarzut niewspółmiernej surowości kary wymierzonej obwinionej.

Zdaniem oskarżyciela wymierzona kara jest najłagodniejszą z akceptowalnych. Uwzględnia ona wszystkie okoliczności wynikające z art. 53 k.k. w zw. z art. 128 usp Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazał, że wbrew zarzutom zawartym w odwołaniu Sąd Najwyższy orzekając ją uwzględnił również okoliczności łagodzące i nadał im odpowiednią wagę. W przeciwnym przypadku jedyną słuszną karą dyscyplinarną musiałaby być kara pozbawienia prawa do stanu spoczynku.

Podkreślił, że wiek obwinionej i jej dotychczasowa niekaralność nie mogą wpływać na dalsze złagodzenie kary. Obwiniona działała bowiem umyślnie, z pełnym rozeznaniem, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Jako sędzia dopuściła się przestępstwa polegającego na udaremnieniu wykonania prawomocnego orzeczenia sądu.

Z tych też przyczyn, w ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, odwołanie obrońcy obwinionej sędzi nie powinno zostać uwzględnione.

Na rozprawie przeprowadzonej 24 października 2025 r. obrońca obwinionej – adw. H. M. podtrzymał odwołanie w całości oraz wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów według norm przepisanych.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w K. wniósł o nieuwzględnienie środka odwoławczego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne i dlatego zaskarżony wyrok został utrzymany w mocy.

I.

Odwołanie nie podważa ustaleń faktycznych, które zdecydowały o uznaniu skarżącej za winną popełnienia zarzucanego jej przewinienia dyscyplinarnego.

Nie można stwierdzić naruszenia art. 8 k.p.k. z dwóch zasadniczych przyczyn.

1. Sąd Najwyższy I instancji dokonał własnych ustaleń w sprawie, o czym świadczy odwołanie się w uzasadnieniu wyroku do szeregu dowodów, wymienionych kolejno na str. 10 - 12 uzasadnienia („*Powyższy stan faktyczny Sąd Najwyższy ustalił w oparciu o następujące dowody ...*”).

2. Po wtóre Sąd Najwyższy orzekając w I instancji nie mógł pominąć prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w W. z 28 czerwca 2023 r., sygn. akt [...]. Wprawdzie wyrok warunkowo umarzający postępowanie nie jest wyrokiem skazującym i dlatego nie wiąże wprost w sprawie cywilnej (art. 11 k.c.), to jednak w systemie prawa karnego prawomocny wyrok warunkowo umarzający postępowanie przesądza o popełnieniu przestępstwa (art. 1 § 1 k.k.). Wówczas nie można twierdzić, że sprawca nie popełnił czynu bez swojej winy albo że społeczna szkodliwość czynu nie jest wyższa niż znikoma. Nie budzą też wątpliwości okoliczności popełnienia przestępstwa (art. 66 § 1 k.k.).

Warunkowe umorzenie postępowania w sprawie karnej nie wyłącza samodzielności jurysdykcyjnej sądu w sprawie dyscyplinarnej, gdyż sąd dyscyplinarny jest związany nie tylko wyrokiem karnym skazującym, ale także jest związany wyrokiem warunkowo umarzającym postępowanie. Prejudykata wynikający z wyroku warunkowo umarzającego postępowanie ma znaczenie w postępowaniu dyscyplinarnym, na podstawie art. 8 k.p.k. w zw. z art. 128 ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (u.s.p.).

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z 28 czerwca 2023 r., sygn. akt [...], stwierdził popełnienie przez X. Y. przestępstwa, który to czyn składa się na przewinienie dyscyplinarne i dlatego nie mógł być pominięty w tej sprawie.

Sąd Najwyższy I instancji mógł przyjąć, że ustalenia wyroku karnego są kluczowe w sprawie dyscyplinarnej. Potwierdza to sentencja zaskarżonego wyroku (pkt I), w którym Sąd uznał obwinioną X. Y. za winną popełnienia zarzucanego jej przewinienia dyscyplinarnego, przyjmując, iż wyczerpuje ono jednocześnie znamiona przestępstwa z art. 300 § 2 k.k. Wyrok warunkowo umarzający postępowanie karne ma znaczenie prawne jako prejudykata co do przedmiotu i zakresu sprawy osądzonej oraz znaczenie dowodowe dowodowe w zakresie podstawy faktycznej, która nie może być pomijana w innej sprawie karnej,

dyscyplinarnej lub cywilnej (art. 66 k.k. w zw. z art. 8 k.k. i w zw. z art. 128 usp oraz art. 11 k.p.c.).

Warunkowe umorzenie postępowania ma zatem znaczenie materialne i procesowe dla innych postępowań. Skoro warunkiem materialnym wyroku warunkowo umarzającego postępowanie na podstawie art. 66 k.k. jest popełnienie przestępstwa, to nie ma podstaw do stwierdzenia, że sąd dyscyplinarny nie jest związany tym wyrokiem, gdyż przestępstwo składa się na delikt dyscyplinarny. Prowadzi to do tezy, że dobrodziejstwo procesowe i materialne warunkowego umorzenia postępowania nie uprawnia twierdzenia, że Sąd dyscyplinarny w osądzie sprawy dyscyplinarnej nie jest związany ustaleniami sądu karnego dotyczącymi popełnionego przestępstwa, w szczególności dotyczącymi winy sprawcy, społecznej szkodliwości czynu i naruszenia przepisów ustawy.

Wyrok warunkowo umarzający postępowanie ma wiążące znaczenie prawne o którym mowa w art. 8 k.p.k., jako że wyrok warunkowo umarzający postępowanie karne obok wyroku skazującego jest orzeczeniem karnym o charakterze konstytucyjnym w zakresie, w jakim przypisuje skarżącemu popełnienie przestępstwa (por. wyrok Sądu Najwyższego z 28 sierpnia 2024 r., sygn. akt II ZK 41/24).

Ze względu na wskazaną zależność często zawiesza się postępowanie dyscyplinarne do czasu zakończenia sprawy karnej dotyczącej tego samego czynu, stanowiącego przestępstwo (art. 1 k.k.) i przewinienie dyscyplinarne (art. 107 § 1 pkt 5 u.s.p. w zw. z art. 104 § 2 u.s.p.).

Wobec warunkowego umorzenia postępowania nie jest i nie może być kwestionowane w tej sprawie, że obwiniona popełniła przestępstwo z art. 300 § 2 k.k.

Niezasadny jest zatem zarzut naruszenia art. 8 k.p.k. oraz wnioski o uchylenie zaskarżonego wyroku i skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji. Tym bardziej, że odwołanie procesowo nie podważa ustaleń stanu faktycznego leżących u podstaw zaskarżonego wyroku.

Oceny tej nie zmienia odwołanie się w zarzucie do art. 7 k.p.k. Przede wszystkim dlatego, że zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów wymaga każdorazowo wskazania i wykazania, iż zostały naruszone szczególne przepisy procedury karnej, aby dopiero na tej podstawie można było stwierdzić, że spełnia się

szczególna podstawa kasacyjna z art. 438 pkt 2 k.p.k., czyli doszło do obrazy przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia. Naruszenie art. 7 k.p.k. może być zasadne nawet gdy nie ma podstaw do stwierdzenia naruszenia art. 8 k.p.k. Jednak wówczas nie można poprzestać na zarzucie naruszenia art. 7 k.p.k., gdyż przepis wyraża zasadę ogólną i dlatego każdorazowo wymaga wskazania i wykazania naruszenia przepisów szczególnych procedury karnej oraz wpływu na rozstrzygnięcie sprawy. Brak jest tego w zarzucie odwołania.

Nie jest uprawniony zarzut, iż nie wyjaśniono, czy *„prowadzenie postępowania egzekucyjnego ze strony Pana I. M. nie było niezbędne do tego, aby strony wzajemnych roszczeń cywilnoprawnych zostały zaspokojone”*, gdyż obwiniona wielokrotnie deklarowała wolę rozliczenia się. Rzecz w tym, iż nie doszło do porozumienia i dobrowolnego rozliczenia się, co potwierdza niemały materiał dowodowy. W sytuacji trwającego sporu i braku realizacji wierzytelności sprawa w części została osądzona w sprawie karnej jako czyn społecznie szkodliwy (art. 1 k.k., art. 300 § 2 k.k.). Osąd w sprawie karnej bazował wszak na tytule wykonawczym wprowadzonym do egzekucji, która nie była skuteczna. Wcześniej strony nie były ograniczone co do sposobu i zakresu rozliczenia swoich wierzytelności cywilnych.

II.

Odwołanie nie podważa orzeczenia o karze z dwóch zasadniczych względów.

1. Zrzuty odwołania, wskazujące na art. 7 k.p.k., rozmiągają się z podstawą materialną i faktyczną kary wymierzonej X. Y. Skarżąca powraca do rozliczeń majątkowych (o czym niżej) w sytuacji, gdy Sąd Najwyższy I instancji zasadnie miał na uwadze inny punkt odniesienia.

Skarżąca pomija, że punktem ciężkości dla Sądu Najwyższego I instancji było to, iż X. Y. popełniła przestępstwo umyślne. Miało to podstawowe znaczenie dla rodzaju kary i jej wysokości. Zarzuty odwołania nie dają podstaw do zmiany kary dyscyplinarnej. Wymierzona kara jest sprawiedliwa i adekwatna do popełnionego deliktu dyscyplinarnego.

Sędzią nie może być osoba, która popełniła przestępstwo umyślne. Czyn z art. 300 § 2 k.k. jest przestępstwem umyślnym. Warunkowe umorzenie postępowania nie znosi winy umyślnej.

Kandydaci do objęcia funkcji sędziego nie mogą powoływać się na to, że popełnienie przestępstwa umyślnego nie jest przeszkodą w dostępie do funkcji sędziego (art. 61 § 1 pkt 1 u.s.p.). Nie mogą też trwać w przekonaniu, że za popełnianie przestępstw umyślnych ich odpowiedzialność może być lżejsza niż innych obywateli.

Taka miara oceny zachowania deliktowego jest aktualna również w odniesieniu do sędziego w stanie spoczynku. Sąd Najwyższy I instancji wobec związania wynikającego z wyroku sądu karnego, stwierdzającego popełnienie przestępstwa z art. 300 § 2 k.k., mógł orzec karę najsurowszą, do czego odwołuje się argumentacja uzasadnienia zaskarżonego wyroku.

Sąd Najwyższy I instancji dostrzegł okoliczności łagodzące, które pozwalały na wymierzenie kary łagodniejszej.

Nie przeważał wiek obwinionej, jako że sam w sobie nie jest podstawą odejścia od zasady równego traktowania (art. 32 i art. 42 ustawy zasadniczej). Nie jest też okolicznością łagodzącą „z urzędu” wymiar kary (art. 53 k.k.). Podobnie jak wcześniejsze należyte wykonywanie obowiązków przez sędziego, gdyż jest to zwykła norma i obowiązek. Natomiast kwestia obniżenia wysokości uposażenia na czas trwania postępowania dyscyplinarnego nie jest karą dyscyplinarną. Oparta jest na odrębnej regulacji ustawy i podlega samodzielnemu „rozliczeniu” w zależności od wyniku postępowania.

2. O rodzaju i wysokości wymierzonej kary dyscyplinarnej nie musiała decydować ponowna ocena indywidualnego zachowania skarżącej, czyli szersza niż ocena Sądu karnego, który warunkowo umorzył postępowanie, co wiąże Sąd dyscyplinarny w zakresie popełnienia czynu, stopnia winy i naruszenia prawa.

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z 29 listopada 2023 r., sygn. akt [...], utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w W. z 28 czerwca 2023 r., sygn. akt [...]. Nie stwierdził naruszenia zasady z art. 7 k.p.k. przez Sąd Rejonowy i w konkluzji zauważył, że gdyby postępowanie egzekucyjne było skierowane do majątku, którego

skarżąca celowo się wyzbyła, to doszłoby do zaspokojenia wierzyciela I. M. (uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego k. 1551 akt sprawy).

I. M. zeznał w sprawie karnej (10 czerwca 2019 r.), że egzekucję wszczął dopiero po 3 latach od uprawomocnienia się orzeczenia Sądu Rejonowego w W. z 22 kwietnia 2013 r., ponieważ czekał aż X. Y. sama ureguluje należności. Uprzedzał, że jeśli nie zapłaci długu, to wystąpi o egzekucję. W tym czasie spłacał dług „za komorniczym potrąceniem” na rzecz wykonawcy robót R. G. za przebudowę domu, którego nie był właścicielem, z odsetkami 100.000 zł. Natomiast po wszczęciu egzekucji swojej wierzytelności wobec skarżącej okazało się, że dom wcześniej stał się własnością córki skarżącej i nie mógł też wyegzekwować należności kierując egzekucję do wierzytelności X. Y. (m.in. z uposażenia), gdyż podwyższyła alimenty na rzecz córki, które miały pierwszeństwo w egzekucji. Oceny tej sytuacji dokonał Sąd karny. Stwierdził popełnienie przestępstwa z art. 300 § 2 k.k., które w obecnej sprawie wyczerpuje jednocześnie znamiona przypisanego obwinionej przewinienia dyscyplinarnego.

Nieuprawnione jest zatem twierdzenie odwołania, że „*wszczynanie postępowania egzekucyjnego ze strony Pana I. M. nie było niezbędne do tego, aby strony wzajemnych roszczeń cywilnych uzyskały zaspokojenie*”.

Zarzut naruszenia art. 7 k.p.k. nie jest zasadny, gdyż nie podważa podstawy faktycznej przewinienia dyscyplinarnego decydującej o rodzaju i wysokości kary dyscyplinarnej. Tak jak wskazano warunkowe umorzenie postępowania oznacza, że X. Y. popełniła przewinienie dyscyplinarne z art. 107 § 1 pkt 5 u.s.p. w zw. z art. 104 § 2 u.s.p., które wyczerpywało jednocześnie znamiona przestępstwa z art. 300 § 2 k.k.

Sprawa karna o czyn z art. 300 § 2 k.k. nie likwidowała sporów i wierzytelności cywilnoprawnych. Kwestie związane z wzajemnymi rozliczeniami X. Y. i I. M. nie zostały pominięte w postępowaniu karnym i w obecnym postępowaniu dyscyplinarnym. Warunkowe umorzenie postępowania nie oznacza, że obwiniona nie odpowiada za przypisane jej przewinienie dyscyplinarne, za które mogła być wymierzona kara dyscyplinarna.

X. Y. i I. M. mogli dobrowolnie rozliczyć, w tym potrącić, swoje wzajemne wierzytelności. Jest to sfera prawa prywatnego (cywilnego). Tak się nie stało.

Dla Sądu Najwyższego jako Sądu dyscyplinarnego znaczenie miało to, że X. Y. popełniła przestępstwo składające się również na przewinienie dyscyplinarne. To decydowało o rodzaju i wymiarze kary - czyli jej zachowanie, ocenione negatywnie w sprawie karnej, a nie całość rozliczeń majątkowych między byłymi małżonkami.

W postępowaniu dyscyplinarnym nie było konieczne otwarcie analizy całościowych rozliczeń wzajemnych roszczeń majątkowych byłych małżonków. Przedmiot sprawy dyscyplinarnej temporalnie i przedmiotowo pokrywał się z zarzutem popełnienia przestępstwa, czyli obejmował zarzut uchybienia godności urzędu sędziego w ten sposób, że obwiniona X. Y., sędzia w stanie spoczynku, posiadając środki finansowe celowo unikała realizacji postanowienia Sądu Rejonowego w W. z 22 kwietnia 2023 r., sygn. akt [...] i darowała córce nieruchomości, a potem ustaliła z nią wyższe alimenty, przez co uszczupliła zaspokojenie wierzyciela I. M. i tym samym dopuściła się występku z art. 300 § 2 k.k.

Przedmiotem sprawy dyscyplinarnej było naruszenie obowiązku godnego postępowania przez sędziego a nie tylko rozliczenia majątkowe, które mogły nastąpić przed zakończeniem sprawy karnej, lecz nie nastąpiły, co nie oznacza, że Sąd karne a obecnie Sąd dyscyplinarny miał analizować wszystkie okoliczności i przyczyny dla których nie doszło do porozumienia w tym zakresie między byłymi małżonkami.

Kierując się powyższymi motywami orzeczono jak w sentencji (art. 456 k.p.k. w zw. z art. 128 usp).

[M. T.]

[r.g.]

Zbigniew Korzeniowski Marek Motuk Mariusz Wilczyński